

STUDENTAVISA I TROMSØ

Organ for Tromsø-studentene
7. årgang - Nr. 1
Februar 1982

TEMA:

Husleieboikott

Temaet for Studentavisa er aksjonen som studentene startet fra 1. februar. Boikotten går ut på å unnlate å betale husleie inn til studentsamskipnaden. Aksjonen er landsomfattende og retter seg mot Statens uthuling av studentøkonomien. Vi bringer bl.a. intervju med formannen i Studentsamskipnaden Øystein Aspås og medlem av aksjonskomitéen Jarle Weigård.

SE MIDTSIDENE

Hele det polske folk står sammen i frigjøringskampen

INTERVJU MED ROMANA BUDNY

Se side 2.

ØKT ANTALL DELTIDSSTUDENTER

— et resultat av dagens utdanningspolitikk

Se side 5.

SOLIDARITET NORGE—POLEN

I Tromsø ble dagen markert med stands på torget og om kvelden møte i Studentersamfunnet. Møtet åpnet med en redegjørelse av Anders Klemetsen om målsettinger og praktisk arbeid for

organisasjonen Solidaritet Norge — Polen. Kveldens høydepunkt var imidlertid appelløsten fra Romana Bundy som representerte Solidaritet i Polen. Etterpå hadde Studentavisa en prat med Budny.

Organisasjonen ble stiftet i arbeidet for å kjøpe og skaffe til veie trykkeriutstyr og papir som skulle sendes til Solidaritet i Polen. Man ønsket på denne måten å hjelpe den polske fagorganisasjonen i å bygge ut informasjonskanaler som kunne rekke Solidaritets medlemmer.

Like før militærkuppet gikk det også ut en oppfordring til lokalallianse i Solidaritet Norge — Polen om å adoptere et lokallag i Polen. Ved å knytte en slik kontakt kunne økonomisk og politisk støtte kom-

me de enkelte fagforeningene i Solidaritet til hjelp. Nå etter unntakstilstanden ble innført, ser Klemetsen dette som et langsiktig mål.

Det viktigste arbeidet for Solidaritet i Norge blir nå å yte akutt krisehjelp for å hindre materiell nød blant polakkene. Ellers er det av stor betydning at nordmenn driver et politisk og økonomisk solidaritetsarbeid på den polske fagorganisasjonens premisser.

Klemetsen mente videre at Solidaritet Norge — Polen har en vik-

tig oppgave i å spre informasjon. Man må legge spesiell vekt på å få fram i massemedia at fagorganisasjonen i Polen eksisterer under jorda. En løsning av den polske krisa kan derfor ikke skje uten at Solidaritet anerkjennes og får reell innflytelse i landet.

Lokalforeningene av Solidaritet Norge — Polen her i Tromsø er nettopp kommet i gang og blir foreløpig ledet av et interimstyre bestående av fagorganiserte. Klemetsen sa at man fra organisasjonens side også ønsket aktivister

inn i styret. Han kunne i denne forbindelse tenke seg at en eller to studentrepresentanter deltok i ledelsen av Solidaritetsorganisasjonen i Tromsø. Dessuten oppfordret Klemetsen studenter til å dan-

ne studiesirkler for å sette seg inn i Polen-spørsmålet. Materiell til slikt arbeid kan fåes ved henvendelse til kontoret for Tromsø kommunale tjenestemannsforening i Grønnegata.

Hele det polske folk står sammen i frigjøringskampen *Intervju med Romana Budny*

Romana Budny bodde i Polen helt opp til august i fjor. Budny og hennes norske mann flyttet til Norge på grunn av den spente situasjonen i landet. Her i Norge reiser hun rundt for å informere om situasjonen i Polen, og oppfordrer folk til å støtte Solidaritet og frigjøringsarbeidet.

I vestlig presse blir kirken gjerne omtalt som en av de 3 maktfaktorer i Polen sammen med Solidaritet og kommunistpartiet. Hvordan vil du karakterisere forholdet mellom fagbevegelsen og kirken?

— Kirken har stor innflytelse i Polen. Kirken tar aktivt del i Solidaritets kamp. Den kan få utrettet mye nettopp på grunn av at alle andre organisatoriske virksomheter er forbudt. Ikke bare er den en viktig informasjonskilde, men den kan også samle folk.

I og med at kirken står i en slik særstilling, har militærregimet gått aktivt inn for å kneble kirken på noen måte?

— Hittil har dette ikke lyktes fordi kirken har et meget godt utviklet kommunikasjonsnettverk. Men kan en passifisere befolkningen kan en også passifisere kirken. Kirken har ikke bare et godt kommunikasjonsnett i Polen, men også utenfor Polens grense. Viktige utenlandske aviser trykker uttalelser fra kirken i Polen. Enkelte ledende personer innen kirken har fått trusler om likvidasjon, dersom de fortsetter å støtte Solidaritets arbeid.

Opprettholdelsen av militærregimet avhenger av soldatenes lojalitet overfor sine overordnede.

Romana Budny i samtale med tolken, Jan-Ivar Bjørnflaten.

Se også siste side.

Hvor lojale er soldatene overfor militærregimet?

— Hærens rolle er en pinlig situasjon. Regimet har ikke fått full oppslutning blant sine egne. Mange offiserer har blitt sparket. Når det gjelder den enkelte soldats solidaritet er situasjonen enkel. Jeg kan illustrere dette ved å fortelle om en venn som deltok under innmarsjen i Tsjekkoslovakia. Han ble stilt spørsmålet om han ville skyte på tsjekkosllovakere dersom dette ble krevet. Til dette svarte han at hadde ikke han skutt ville noen andre ha skutt han. Når det gjelder selve okkupasjonen i Polen er det nærliggende å anta at det ble brukt sovjetiske soldater iført pol-

ske uniformer. Det ble okkupert så mange bedrifter på samme tid og til det trengtes det store styrker. Men dette er bare antakelser, det blir bare gjetninger.

Universitetene har vært stengt siden okkupasjonen. De har nå «åpnet» igjen. Hva slags aktivitet foregår det blant studentene?

— Jeg tror nok at det finnes en viss form for aktivitet blant studentene, men det er ikke noen spesiell form for arbeid som skiller seg fra resten av det polske folket. Frigjøringsarbeidet er ikke begrenset til universitetet. Det er viktig at hele det polske folk står sammen i kamp for frigjøringen.

— Universitetene er åpnet igjen,

men det hersker en sterk disiplin. Alt blir regulert. Det er innført stempelsystem og kontroll med oppmøte på forelesninger. Andre tiltak er satt i verk for å øve kontroll over aktiviteten blant studenter på universitetene. Det er blitt foretatt utskiftninger av ledelsen. Rektorene er skiftet ut. Enkelte professorer er blitt banket opp.

Hvordan ser du på at nedrustningsforhandlingene mellom USA og Sovjet utsettes til unntakstilstanden i Polen opphører, altså at USA bruker Polen-krisen som et pressmiddel overfor Øst-blokken.

— Det er riktig å knytte unntakstilstanden i Polen til spør-

målet om nedrustning. Vesten har et ypperlig pressmiddel til å sette menneskerettighetene i øst i fokus ved å presse Sovjet.

Du har valgt å bosette deg i Norge. Kunne du tenke deg å flytte tilbake til Polen?

— Slik som det er i dag ser jeg ihvertfall ingen mulighet for å dra tilbake til Polen. Jeg har en spesiell type pass som forhindrer meg i å dra fra Polen igjen dersom jeg reiser inn i landet under de rådende forhold.

Reiser jeg tilbake til Polen risikerer jeg 2-15 års fengsel for å ha drevet fiendtlig virksomhet mot Polen.

STUDENTAVISA I TROMSØ

Organ for Tromsø-
studentene

Toril Ringholm
Pål Pedersen
Vigdis Anita Nilsen
Ingrid Mathisen (ansv.)
Tone G. Johannesen (ansv.)

Adr. Søndre Tollbugt, 7b, Tromsø
Tlf. 81715.

Studentavisa er organ for studentene ved
Univ. i Tromsø og kommer ut ca. en gang i
måned.

Redaksjonen er valgt på Sos. Fronts
politiske grunnlag.

Frykt i 1600 eks.

7. årgang - Nr. 1 - Februar 1982

STØTT HUSLEIE- AKSJONEN!

Vi har nå i Tromsø bestemt oss for å gå til husleiestreik sammen med mange på andre studentbyer rundt om i landet. Det er denne gang valgt full boikott som aksjonsform for å ramme staten så kraftig som mulig på et tidlig tidspunkt.

NSU og DUK prøvde først å vinne fram med sine krav forhandlingsveien, men når intet resultat ble oppnådd, ble en husleiestreik nødvendig. Det er viktig å ha klart for oss at skytsene ikke må rettes mot vår egen velferdsorganisasjon Samskipnaden, men mot staten som er ansvarlig for vår velferd og økonomi.

Aspås sier i vårt intervju at det var signaler om en kompensasjon for renteforhøyelsen i husbanken. Disse tegn på en løsning har det fra NSU's side vært vanskelig å øyne. Tvert imot sier nestleder i NSU, Jens Bjørnåvold at saken har stoppet opp i finansdepartementet. Vi må derfor bare stå på og presse fram en revurdering av de økte husbankrentene. Studentsamskipnaden og de ansatte er redd for at permittering kan bli konsekvensen av husleieaksjonen. Selvfølgelig synes vi studenter at et permisjonsvarsel er beklagelig. Vi håper imidlertid at den kraftige aksjonsformen ganske raskt kan vekke reaksjoner hos regjeringen slik at det kan åpnes for en løsning før permisjoner blir aktuelt. Dersom et utspill fra myndighetene lar vente på seg, stiller vi oss solidariske og holder streiken gående.

Det er til slutt grunn til å be alle studenter om å støtte aksjonen, selv om de som ikke bor på studenthjemmene. Studenter som bor privat har ikke anledning til aktivt å aksjonere, men vi er sikker på at boutgiftene på Tromsø's frie boligmarked også er svært vanskelig. Vi ber derfor studenter som bor på private hybler og leiligheter om å sympatisere med husleieoikotten.

Vis solidaritet med det polske folk!

Etter militærkuppet i Polen 13. desember i fjor har situasjonen for polakkene forverret seg. Solidaritet er nå offisielt forbudt, men eksisterer som en politisk kraft under jorda. I vestlig presse snakkes det ofte om at en «normalisering» av forholdene er ønskelig. Vi må her være klar over at det ikke kan bli normale forhold i Polen før fagbevegelsen legalt får virke. Solidaritet og den katolske kirka må være med på å utforme en løsning på Polen-krisa. En «normalisering» kan ikke finne sted på det Moskva-tro kommunistpartis og militærets premisser. Det må innledes en dialog mellom de ulike maktgrupperinger dersom man skal finne en varig løsning på den økonomiske og politiske krisa landet er oppe i.

Det er muligheter for oss studenter å sympatisere med det polske folk ved å støtte Solidaritet Norge-Polen her i Tromsø. Organisasjonen har sammen med Romana Budny fra Solidaritet i Polen på et møte i Studentersamfunnet bedt oss om å være med i arbeidet for et fritt Polen. Vi lar appellen gå videre til alle studenter. Ta initiativ til aktivt å studere forholdene i Polen gjennom det materialet som Solidaritet Norge — Polen gir ut, og går videre med informasjon og debatter blant folk flest.

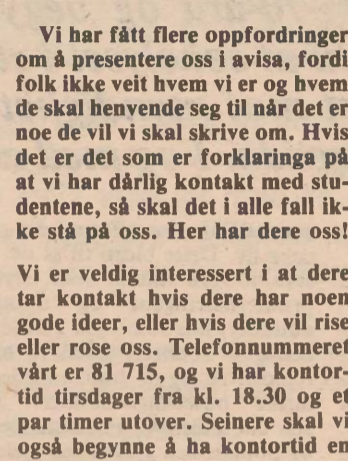
Presentasjon av redaksjonen

Vigdis Anita Nilsen,
Nordisk grunnfag/ISL

Tone G. Johannesen,
Samfunnsvitenskap
mellomfag/ISV

Pål Pedersen,
Historie mellomfag/ISV

Ingrid Mathisen,
Offentlig forvaltning/ISV

Toril Ringholm,
Sosialøkonomi grunnfag/IFF

Vi har fått flere oppfordringer om å presentere oss i avisa, fordi folk ikke veit hvem vi er og hvem de skal henvende seg til når det er noe de vil vi skal skrive om. Hvis det er det som er forklaringa på at vi har dårlig kontakt med studentene, så skal det i alle fall ikke stå på oss. Her har dere oss!

Vi er veldig interessert i at dere tar kontakt hvis dere har noen gode ideer, eller hvis dere vil rise eller rose oss. Telefonnummeret vårt er 81 715, og vi har kontortid tirsdager fra kl. 18.30 og et par timer utover. Seinere skal vi også begynne å ha kontortid en formiddag i uka.

STUDENTAVISA BØR FEIE FOR EGEN DØR

Reaksjoner på kritikk av Studentersamfunnet

Etter å ha lest siste nr. av studentavisa der det rettes kritikk mot det forrige styret av studentersamfunnet — en kritikk jeg finner urimelig — måtte jeg ty til pennen for å få sannheten frem.

Sitat:
«I universitetets tidligere år fantes det visstnok et aktivt studentersamfunn også her i byen.»

Dette stemmer ikke da studentersamfunnet også har vært aktivt de siste åra. (Bortsett fra våren 1981) For å dokumentere det, vil jeg nevne møteprogrammet for høsten 1979 — der disse møtene sto oppført: Valdtekt, 60 og 70 års ungdomskultur, Kor går iran? Oljeboring nord for 62, Kampuchea og Lønns- og prisstoppen/fagrørsla. alle møtene ble ikke holdt p.g.a. problemer med å skaffe innledere. Det ble også arrangert kroer.

Kan også nevne at våren 1980

hadde vi et gjennomsnitt på ca. 200 mennesker på møtene våre.

Håper studentavisa skjønner at de har tatt feil, m.h.t. aktiviteten i studentersamfunnet.

Sitat:

«Det (studentersamfunnet) skal etter sigende ha utviklet seg til en eksklusiv diskusjonsklubb for de viderekome i politisk teori (skribentenes karriere her i byen er for krot til ved egen erfaring å kunne bekrefte dette. Vi må her støtte oss til mer eller mindre sikre historiske kilder.)»

Det er som jeg har sitert her, direkte løgn fra studentavisas side. Fakta er at vi som satt i styret i studentersamfunnet ikke fikk tid til å diskutere det politiske innholdet i møtene. Årsaken var at vi var få som satt i styret slik at vi måtte bruke all tid på å forberede møtene og kroene.

Studentavisa skriver også at det kun er underskuddet som kan be-

kreftes at det har eksistert et aktivt studentersamfunn. Det er også feil — viser til aktiviteten høst 1979 og vår 1980.

Noen spørsmål til studentavisa.

1) Hvem er de mer eller mindre sikre «historiske kilder» som dere støtter dere til?

2) Hvorfor driver dere og fabrikerer løgner om det forrige styret i studentersamfunnet?

3.) Hvorfor har ikke dere kontakten det forrige styret i studentersamfunnet? (Kan nevnes at Hermann Knutsen som nå sitter i det nye styret også satt i det gamle styret.)

Det er o.k. at dere kritiserer det gamle styret i studentersamfunnet, men da må kritikken være berettiget.

Trond Høvik
medlem av det forrige styret
i studentersamfunnet

Studentavisa svarer

Av plasshensyn må vårt svar bli kort, men vi vil ikke la Trond Høviks kritikk stå uimotsagt.

For det første: Med å si at «I universitetets tidligere år fantes det visstnok et aktivt studentersamfunn også her i byen», mener vi at det var meir aktivitet da universitetet var nytt enn det har vært de siste par åra. Vi er ikke imponert

over det møteprogrammet Trond Høvik presenterer, især når ikke alle møtene ble holdt!

For det andre: Vi vurderte det som viktigere å referere hvordan det forrige studentersamfunnets aktivitet ble oppfatta av studentene, enn hvordan styret sjøl oppfatta sin egen innsats.

For det tredje: Hvis vi har kommet med direkte løgn, beklager vi dette. Våre kilder, (som vi ikke vil oppgi) må tydeligvis ha vært «mindre sikre», forutsatt at Trond Høvik kommer med sannheta i sitt innlegg.

Vennlig hilsen
Redaksjonen i Studentavisa.

Samepolitikk i Det Norske Arbeiderparti i tida etter siste krig

Altasaka har i -70-åra og begynnelsen av -80-tallet bidratt til at søkelyset i stadig større grad er blitt rettet mot myndighetenes samepolitikk i etterkrigstida. I og med at Arbeider-

partiet har hatt regjeringsmakta i mesteparten av denne perioden, er det spesielt interessant å se nærmere på hvilken holdning partiet inn- tok til samespørsmål.

INGEN SAMEPOLITIKK LIKE ETTER KRIGEN

Fra krigens slutt i 1945 fram til i begynnelsen av -60-åra var gjenreisning, vekst og velstand de viktigste målsettinger for DNA. Velferdspolitikken gjorde seg også utslag i økonomiske og sosiale tiltak overfor det samiske folk. Arbeiderpartiet hadde f. eks. som mål å bringe reindriftssamer opp på amme inntekts- og levestandardnivå som resten av Norges befolkning.

Det ble foreslått en rekke rasjonaliseringstiltak som skulle gjøre tradisjonelle samiske næringer mer lønnsomme. Samefolket ble i tida like etter krigen ikke definert som en etnisk minoritet med egen kultur, men som en gruppe nordmenn som måtte tilpasse seg det norske storsamfunn og norsk levevis. For å kunne motta de velferdsgoder som ble tilbydd, var det en forutsetning at samene kjente til norsk språk og samfunnssystem. Selv om vi i perioden hadde en del kulturpolitiske tiltak overfor den samiske befolkning, som opprettelse av Sameradioen i 1947, medførte den økonomiske politikken assimilering av det samiske folk.

Årsaken til at Arbeiderpartiet i tida like etter krigen ikke anerkjente samene som eget folk, kan også være at sosialdemokratiske parti i Europa generelt sett ikke hadde utviklet noen etnopolitisk profil. Tvert i mot herket der en assimileringstilstand i de tradisjonelle kolonilandene. Denne teorien gikk ut på at folk fra de ulike koloniene ikke skulle få beholde sin kulturelle egenart, men assimileres inn i moderlandets folk og kultur. En slik assimileringsideologi kan ha innvirket på DNAs samepolitikk i etterkrigstida slik at partiet ga få innrømmelser av spesielle samiske rettigheter.

Mot slutten av 1960-tallet begynte samene for alvor å organisere seg. Norske Samers riksforbund ble stiftet i 1968 og samene stilte egen liste ved stortingsvalget året etter. Samefolket utgjorde nå en pressgruppe overfor myndighetene og lyktes spesielt i å få fremmet reindriftssamenes økonomiske krav. Populismen eller «den

grønne linje» vant fram i det politiske liv. Dette bidro til at det ble satt i verk tiltak som styrket primærnæringene og utkantsområder, noe som også gjorde seg utslag i konkrete tiltak overfor reindriften og de tradisjonelle samiske bosettingsområder. Men selv om samebevegelsen ble styrket og populismen gjorde seg gjeldende i politikken, manglet Arbeiderpartiet ennå i midten av -70-åra en programfestet anerkjennelse av samene som et eget folk.

OMELGGINGEN I FJØR

Frøst i langtids- og prinsippprogrammene til DNA i 1981 viser partiet tegn til innrømmelser overfor samefolket. Arbeiderpartiet opererer med formuleringer som at det er viktig «å utvikle en helhetlig politikk overfor samene». Det lovet videre at rettighetsproblematikken skal utredes, kravet om et eget sameparlament blir lovt drøftet og næringsmessige og språklige tiltak overfor samene blir programfestet. For å finne årsaker til denne nyorienteringen i partiet tror jeg man må rekapitulere litt av det som hendte på -70-tallet.

Altasaka hadde ført til at samespørsmål fikk gjennomslag i den offentlige debatt. Kampen for å hindre utbygging av Alta-Kautokeino-vassdraget ble en flaggsak for samebevegelsen. Konflikten mellom samiske næringsinteresser som ønsket varig vern av elva og myndighetene som prioriterte behovet for elektrisk kraft førte til økt samisk bevisstgjøring. Unge, velutdannede samer tok ledelsen i de samiske organisasjonene og fremmet minoritetens krav overfor storsamfunnet. Den stadige assimileringen i mellom- og etterkrigstida hadde gjort samene mer bevisst sin kulturelle og nasjonale egenart. Selv kystsamene organiserte seg i 1979 under navnet Samenes Landsforbund. Dannelsen av SLF må også sees på som et uttrykk for reell interessekonflikt mellom reindriftsutøvere og fiske- og jordbrukssamer. DNA prøvde altså i fjor å legge om sin politikk i samespørsmål for å favne inn de ulike samiske interessegrupper.

De unge, bevisstgjorte samene la

Bevisstgjorte samer i kamp for Altaelva. (NTB-foto)

seg på en konfrontasjonslinje mot myndighetene. De satte i gang aksjoner som sultestreik og lenkedemonstrasjoner og viste seg på den måten som en sterk pressgruppe overfor storsamfunnet. Media som aviser, fjernsyn og radio spredte informasjon og forstå-

else av samene som en minoritet med etnopolitiske rettigheter. Ved Universitetet i Tromsø, f. eks., førte intensiv forskning til mer kunnskap om samisk språk, kultur og historie. Det er vel i tillegg grunn til å tro at internasjonalt minoritetsarbeid i FN virket holdningsskapende på ledende Arbeiderpartipolitikere.

Enkelte har hevdet at NDAs omlegging av samepolitikk i 1981 bare var av taktisk karakter. (Gunnar Gjengset i boka «Samisk mot — norsk hovmot»). Arbeiderpartiet la i følge Gjengset om politikken for å dempe samisk agitasjon. Det er riktig at samene ei DNAs

programformuleringer av i fjor ikke får anerkjent sine krav som retten til land og vann i samiske kjerneområder, opprettelsen av et samisk parlament og urbefolkningsstatus. Partiet lover derimot en avklaring i disse spørsmål.

Hva denne avklaringen innebærer, får imidlertid framtida vise. Det kan være at DNA bare ønsker å imøtekomme samene «på det rent retoriske og kosmetiske plan». Programformuleringene fra -81 kan på den annen side indikere et første skritt på veien mot ett fundamentalt brudd med assimileringlinja til Arbeiderpartiet.

Universitetsstyrerepresentantene arbeider aktivt for studentvelferden

I et intervju vi hadde med studentrepresentantene i universitetsstyret i høst, poengterte disse at de ville arbeide for studentvelferden i tida som kom. Studentavisen har tatt en prat med representantene etter at de har sittet et semester, for å høre hvordan dette arbeidet har gått.

— Ei stor sak forrige semester var vedtaket vi fikk på at i forbindelse med rekrutteringstiltak («Tiltak for å øke studenters tilbøyelighet til å fullføre et gradstudium ved Universitetet i Tromsø»), skald et også medregnes velferdstiltak. Det er også vedtatt at universitetet skal dekke utgiftene til renhold når studentforeningene leier samskipnadens lokaler.

— Videre fikk vi i desember et vedtak som gikk ut på følgende: «Universitetsstyret ser med uro på den stadig forverringa av studentøkonomien. Universitetsstyret ber de politiske myndigheter å legge vekt på at studentenes økonomiske forhold blir lagt slik til rette at studentene ikke skremmes bort fra universitetene, men kan gjennomføre utdanninga på normal tid.» Uttalelsen var enstemmig.

— Et forslag fra Roger Lockertsen gikk ut på at studentforeningene skulle få drive alt salg i kantinene sjøl. Dette ble ikke godt mottatt av samskipnadens ledelse. Kaldhol var irritert over at vi blander oss inn i samskipnadens saker, men dette er jo i høyeste grad saker

som angår studentene og deres velferd. Vi vil også kritisere samskipnaden fordi de trenerer saka om helse- og sosialtjeneste for studentene.

— Men sjøl om enkelte blir sure og føler seg tråkka på tærne, synes vi det er viktig å få debatt i sakene, og få dem fram i lyset.

S.a.: — Hva blir de viktigste konkrete sakene for dere dette semesteret?

— Det ene er det nye reglementet for studentreiser, hvor det er foreslått ganske grove nedskjæringer, og det andre er finansieringa av dr. scient.-studiet. Vi skal prøve å komme tilbake med mer informasjon om disse sakene i neste nr. av Studentavisen.

TYRKIA — NATOS «POLEN»

Tyrkia er NATOs Polen, og den forfulgte fagbevegelsen DISK er Tyrkias svar på Solidaritet, heter det i en erklæring fra landsstyret i Norsk Studentunion (NSU) lørdag 23. januar.

NSU venter derfor av regjeringa i Norge at den bidrar til å stille Tyrkias militærstyre for Europarådets Menneskerettighets-domstol i Strasbourg. Det haster: Regjeringa må gjøre alt for å forsvare de 52 tiltalte DISK-lederne. Oppmerksomhet må også rettes mot fengslede student-ledere og andre venstre-orienterte opposisjonelle i Tyrkia, heter det fra NSU.

ØKT ANTALL DELTIDSSTUDENTER

— et resultat av dagens utdanningspolitikk

Administrasjonen ved Universitetet i Tromsø har laget ei utredning om studentrekrutteringa. Utgangspunktet har vært oppslag i presse og NRK, hvor det har blitt hevdet at studentene faller fra for snart og i et for stort antall.

I utredninga kommer det fram at de tre kullene fram til -75 hadde en gunstig utvikling, i den forstand at fra fallet er relativt mindre over tid enn de andre kullene, og at disse studentene i relativt stor utstrekning går fram til høgre grad.

Verst er det med kullene fra -75-78. Av høstkullet i 77 på 329 studenter var det høsten 80 bare registrert 88 studenter. Høst 78 var det registrert 398 nye studenter, av disse var det bare 139 igjen høst 81.

— Antallet deltidsstudenter har økt kraftig de siste årene, hva tror du årsakene til dette kan være?

En økning av antallet deltidsstudenter kan sees som et resultat av en bevisst utdanningspolitikk, hvor begrepet «livslang læring» har vært et ledende ideologibegrep.

Også forholdene på arbeidsmarkedet har vært med på å styre denne utviklingen. Selvfølgelig spiller økonomiske forhold for den enkelte student en viktig rolle. Studenter tar arbeid ved siden av studiene og får på denne måten både økt kompetanse og større økonomisk spillerom.

Lønnsopprykk for cand. mag og adjunkt med 1 års utdanning utover graden kan også være en årsak.

For å bedre tilgangen av lærere til distriktene har vi virkemiddelskolen. Vi ser at folk ikke tar virkemidlene ut i form av lønn, men som utdanning.

— Hvordan virker deltidsstudenten inn i planleggingen/opprettelsen av nye studietilbud?

Det er klart at deltidsstudentene slår ut på stabiliteten i studenttallene, som er avgjørende for budsjettene og ressurstilgangen.

La meg dele inn deltidsstudentene i to hovedkategorier:

— Studenter som tar ett eller to fag

— distansestudenter. Universitetet har distanseundervisning i tysk, pedagogisk seminar, historie og vi planlegger nå å utvide tilbudet til også å gjelde engelsk grunnfag.

Ved institusjonen tror jeg vi kan si at vi har to grupper deltidsstudenter,

— studenter som tar ett eller to fag for å fullføre utdanningen

— studenter som tar delemner, samtidig som de er i jobb

og følger undervisningen mer eller mindre.

Denne siste gruppen har en relativt flere av i Tromsø enn ved de andre universitetene. En undersøkelse viser at 24 % som begynte på universitetet, fant mulighetene på arbeidsmarkedet bedre. Årsaken til dette kan være at markedet for halv-studerte akademikere er bedre her i Nord-Norge enn sørpå.

— Markedsfører Universitetet i Tromsø seg for dårlig. Vi har inntrykk av at studietilbud blir opprettet uten at det blir gitt tilstrekkelig informasjon?

Informasjonen fra universitetets side har vært for dårlig og det er noe vi prøver å gjøre bedre.

Undersøkelse pågår om hvorfor nord-norske studenter tar fag ved andre universitet som de kunne tatt i Tromsø. De konklusjoner som vi hittil kan trekke ut av dette materialet, viser at folk ikke vet tilstrekkelig hvilke fagtilbud Universitetet i Tromsø kan tilby. Sammenlignet med f.eks. Trondheim så viser det seg at Tromsø har flere tilbud.

Universitetet har i oppbyggingsfasen jobbet under høyttrykk, fag starter uten at man har maktet å informere.

— Hvordan stiller universitetet seg til opprettelsen av en DH-skole i Sør-Troms. Vil ikke denne tiltrekke seg deler av det studentpotensiale Univ. i Tromsø rekrutterer fra?

Universitetet har et godt samarbeid med DH-skolene. Det hersker en arbeidsdeling hvor DH skal ta seg av kortere utdanningstilbud og Universitetet tar seg av de lengre tilbudene.

Men det er ikke å legge skjul på at det kan oppstå konflikter mellom disse institusjonene.

— Planlegger Universitetet å opprette nye studietilbud?

Det nyopprettede tilbudet i sosialøkonomi skal utvides til

mellomfag. Ellers arbeider universitetet med et tilbud om full sivil økonomutdanning.

— Hva med opptak en gang i året, begrenser ikke dette rekrutteringen?

Opptak en gang i året er en lite ønskelig situasjon. Det er en problematisk situasjon for studentene som blir henvist til å ta kurs/emner i omvendt rekkefølge.

Små kull og mangel på undervisningskapasitet gjør at det blir mer problematisk å tilrettelegge tilfredsstillende tilbud for et lite Univ. enn for et stort.

— Hva med velferdstilbudet for studentene i Tromsø?

Utredninga viser ellers at stadig færre kommer til institusjonen for å ta en selvstendig utdanning (grad). Tallene for 1977 viser at hele 48.4 % kom til institusjonen for å supplere tidligere utdanning mens bare 14.1 % kom for å ta en selvstendig utdanning mot 47.6 % i 1972.

Det totale studenttallet har økt, men et vesentlig bidrag til denne økningen kan forklares i økt antall korttids/distansestudenter.

Studiesjef Bjørnar Lund er en av dem som har vært med på å lage denne utredninga og vi har fått et intervju med ham for å komme nærmere inn på noen av problemene som her er blitt nevnt.

La meg først nevne det positive. Et lite univ. i en liten by skulle tilsi et godt sosialt tilbud i selve byen. Men tross de tilbudene som Tromsø som universitetsby kan tilby, så står et studentvelferdshus med plass for idretts, kulturelle, politiske aktiviteter høyt på ønskelisten.

Universitetsledelsen ser dette som en svært viktig sak, men det tar tid å realisere et slikt prosjekt, som eks. kan jeg bruke Bergen hvor Univ. startet i 1949 og hvor velferdsbygget først kom i 1968., uten at dette skulle bety at Tromsø-studentene trenger å vente i 10 år til. Fra studenthold bør univ.ledelsen trek-

kes inn langt sterkere for å få ordnet ting på kort sikt. Det mangler ikke på vilje fra universitetets side for å skaffe lokaler. En mulighet kunne være å prøve å få i stand en samarbeidsavtale med stiftelsen i kulturbygget.

Vi savner initiativ og organisering fra studentplan. Det arbeides med å få til et sentrumsbygg i Breivika. Meningen er at bygget skal inneholde administrasjon, kantine, restaurant. Det jobbes med å få dette bygget raskt ferdig.

Videre har Studentsamskipnaden planer om et nytt hybelbygg i Breivika, med 120 nye studenthybler. Når det gjelder dette bygget er finansieringen i orden og universitetet skal skaffe tomt.

Til slutt kan jeg også nevne at vi også har konkrete planer om bevilgning til barnehager.

Tross alt.

Det må være interessant og tilfredsstillende å studere i Tromsø.

— Ikke køstång for å få en lesesalsplass.

— Små undervisningsgrupper med store muligheter for samarbeid og veiledning.

— Lett å organisere kollokviegrupper.

— Gode organisasjonstilbud i form av feltarbeid, studentreiser og ekskursionsjoner, dette er vesentlig bedre enn andre steder. Sjøl om univ. er spredt, så er avstandene minimale sammenlignet med Oslo og Bergen.

I informasjonen om Univ. i Tromsø må det legges mer vekt på hva vi har klart å utrette de 9 årene institusjonen har bedrevet utdanning. Dette bør få større oppslag i media, enn det faktum at mange studenter forlater institusjonen. Dette skjer ved samtlige univ. men for oss er dette mer følsomt fordi rekrutteringspotensialet er mindre, avslutter Bjørnar Lund.

Det totale studenttallet har økt, men et vesentlig bidrag til denne økningen kan forklares i økt antall korttids/distansestudenter, sier studiesjef Bjørnar Lund.

Full husleieboikott

Etter uravstemningen den 27. januar er det nå klart at flertallet av studentene i Tromsø går til husleiestreik. Dette vil i praksis si at leieboerne som bor

på Studentsamskipnadens leiligheter og hybler lar være å betale husleie for februar. Hvor lenge boikotten kommer til å vare, er det i dag ingen som vet.

Avstemningsresultat:

Etter at stemmesedlene fra Storskogåsen, Prestvatn, Øvre Breivang, og Breivika var tellt oppå viste det seg at 74,5 % av beboerne støttet forslaget om full husleieboikott. Når det gjelder re-

sultatene fra de enkelte studenthjemmene, er det spesielt interessant å merke seg Breivikas store prosentandel for streik. Årsaken til Breivikbeboernes gode oppslutning om boikotten er sikkert kra-

vet om at brakkene må rives. Disse må erstattes av nye hybelhus, er ett av aksjonens langsiktige krav. I tabellen nedenunder kan man studere uravstemningsresultatet fordelt på de fire studenthjemmene:

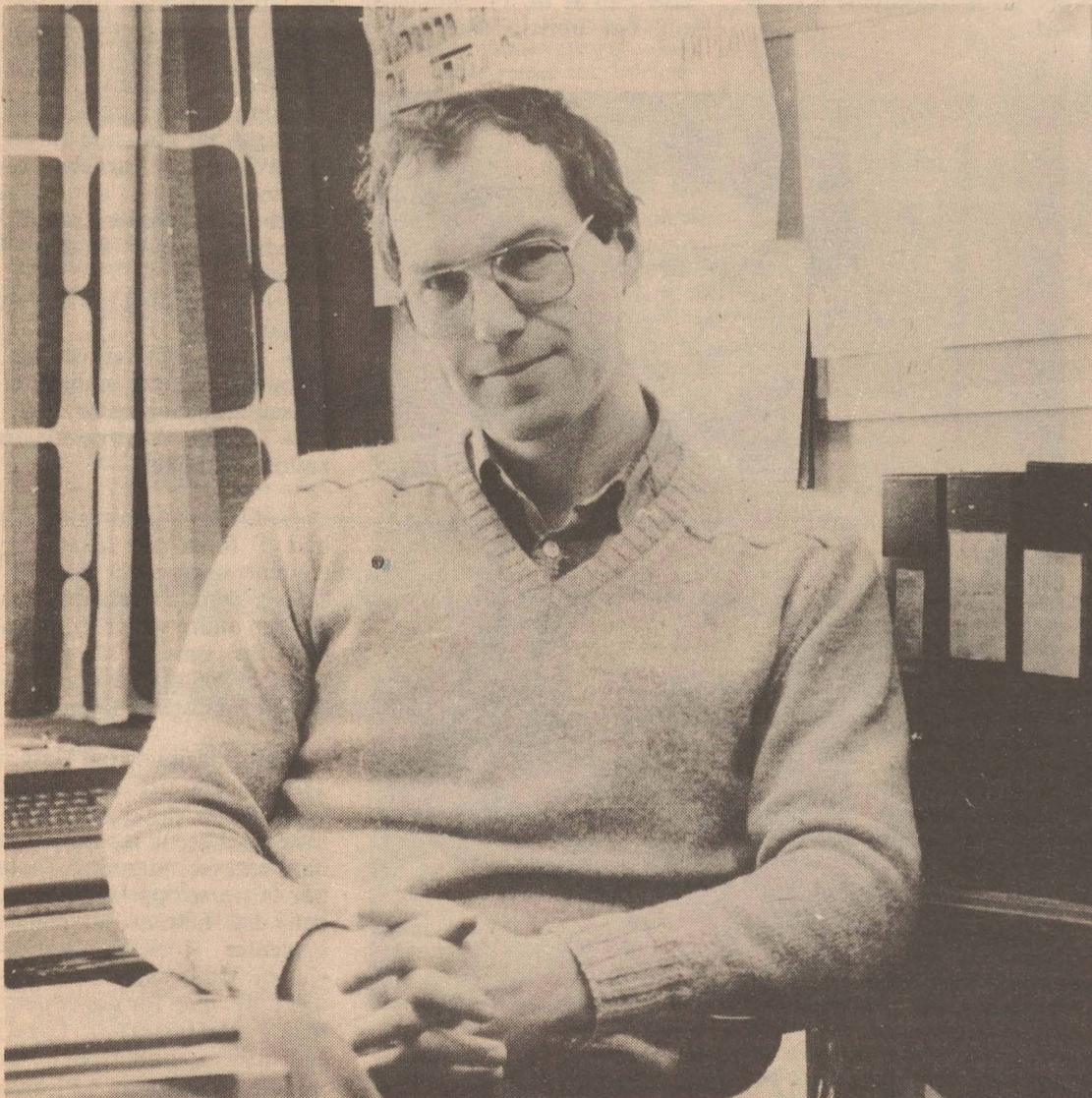
	Antall beboere	Antall stemmer	Frammøte i %	Antall for	% for
Storskogåsen	109	101	92,7	80	73,4
Prestvatn	301	254	84,3	205	68,1
Øvre Breivang	106	101	95,3	86	81,1
Breivika	80	80	100,0	73	91,3
Total	596	534	89,6	444	74,5

Nedsettelse av aksjonskomité:

Før uravstemningen ble avviklet, hadde leieboerutvalget holdt allmøter som tilrådte en husleieaksjon. Leieboerne ønsket å markere sin misnøye med de økte boutgifter. På møtene ble det diskutert hvilken aksjonsform en skulle velge. Enkelte studenter foreslo at man skulle betale gammel husleie inn på en sperret konto

slik at en sto juridisk sterkere. Dette alternative gikk imidlertid de fleste leieboerne i mot. Disse ønsket full boikott, altså ikke betaling av husleie i det hele tatt. På leieboerallmøtene ble det også valgt en representant fra hvert studenthjem som skulle sitte i en aksjonskomité. Aksjonskomitéen

som i tillegg til representantene fra studenthjemmene har bestått av en fra SU og en fra Deleatgruppa, har administrert uravstemningen og vedtatt at 2/3 av beboerne måtte stemme for full boikott for at aksjonen kunne igangsettes. Dette har altså skjedd og husleiestreiken er igang.

Styreformannen i Studentsamskipnaden, Øystein Aspås.

Hva mener St om husleie

Intervju med Øystein Aspås

Det er vedtatt husleiestreik fra 1. februar. Hvordan stiller du deg til det?

— Til boikotten stiller jeg meg ikke positiv, i og for seg. Jeg synes riktignok at kravene ikke er urimelige, og da tenker jeg spesielt på kravet om å få stoppet økningen av renten på husbanklånene som studentene har kjørt fram som sin viktigste målsetting. Selv tror jeg at kravet var like ved å bli innfridd før streiken ble satt i gang. Jeg er nå redd for at husleieaksjonen kan ødelegge denne løsningen. Det var tegn som tydet på at myndighetene var på gli i denne saken. Dette var signaler som vi har fått fra folk som jobber i departementet. Det var kommet fram forslag til en løsning som skulle klarlegges på

regjeringshold. Det som tenkes forsinket at det ikke kompensasjon for økningen i husbankrenten, var at mentet ble oppmerksom på renteforhøyelsen også faller ut for andre svake grupper. Minste- og uførepensjonistene det gjelder kravet om at stipendet må økes fra 1. januar. Det dekker boutgiftene, som te som et urealistisk krav gjennomført. Det kan derfor ikke at en økning av stipendet finne sted på et senere tidspunkt.

Hva slags virkninger vil boikotten få for Studentsamskipnadens drift?

— Alt avhenger av hvor lenge husleieboikotten vil vare. Antar at den vil få snarlig

ott fra 1. februar

Studentøkonomien bedres ikke av velvillige løfter

Intervju med Jarle Weigård i aksjonskomiteen

— Hva er bakgrunnen for de landsomfattende husleieaksjonene som nå er satt i verk?

— Bakgrunnen er den generelle forverringa av de utdannings-søkendes økonomi som nå pågått i flere år. Noen tall kan illustrere dette: Tidlig på -70-tallet ble myndighetene klar over at studie-finansieringa måtte bedres dersom det skulle bli innhold i parolen om «lik rett til utdanning». Noen år fikk vi da også mer i lån og stipend. Om vi setter indeksen for kostnadsnormen for undervisningsåret 75/76 til 100, så hadde den i løpet av de neste tre årene fram til 78/79 steget til 117,6. Men så begynte den å synke igjen, slik at den for undervisningsåret 82/83 vil være nede på 104. Vi er altså tilbake der vi sto for 6-7 år siden. Når så de nye husbankreglene kom på toppen av dette og sammen med prisstigningen førte til leie-økninger på mellom 15 og 40 %, så mente tydeligvis folk at grensen var passert.

— Tror du myndighetene har noen forståelse for de krav aksjonen stiller?

— Det er tydelig at myndighetene er enige i at studentøkonomien er kommet skjevt ut, og at noe bør gjøres for å rette på de verste utslagene. Det kommer klart fram i uttalelser fra både kommunalkomiteen og kirke- og undervisningskomiteen i Stortinget, der de henholdsvis ber departementet om å bøte på utslagene av de nye husbankreglene og om å foreslå midlertidige tiltak som kan bedre studentøkonomien generelt. Når DUK har henvendt seg til departementet er de blitt møtt med den

samme velvilje forståelsen, men uten løfter om at noe konkret vil bli gjort. Når regjeringen altså nøler med å åpne på pengesekken, har det naturligvis sammenheng med at det ikke er alt for mye i den for tida. Og det som er der ønsker man å investere i mer «lønnsomme» sektor enn den som har med utdanning å gjøre. Myndighetene må derfor presses til å oppprioritere våre velferdsbehov.

— Men er egentlig husleieboikott noe velegnet pressmiddel? Rammer vi ikke bare oss selv og «vår egen» velferdsorganisasjon, Samskipnaden?

— Husleieboikott er ihvertfall det eneste økonomiske pressmiddel vi har til rådighet. Det er selvsagt en ulempe at det ikke rammer staten direkte, bare indirekte. Utgangspunktet er imidlertid at staten har ansvaret for det velferdsarbeidet som blir drevet (ihvertfall for universitetsstudentene), det sies klart i den nye Velferdsmeldinga. Myndighetene kan derfor ikke bli stående som passive tilskuere til de problemer som samskipnader/boligstiftelser kommer opp i som følge av slike aksjoner eller andre forhold. De har et ansvar for å forsøke å løse flokene. Men vel så viktig er det at det økonomiske pressmiddelet (husleieboikotten) bare støtter opp under det politiske presset som baserer seg på krav som myndighetene selv langt på veg har akseptert som rimelige.

— Du sitter selv som studentrepresentant i samskipnadsstyret. Er du ikke bekymret over de virkningene en slik aksjon vil ha på samskipnadens økonomi?

— Jo, til en viss grad er jeg det. Samskipnaden i Tromsø har alltid hatt en meget stram økonomi, og dersom den over lengre tid skulle bli ytterligere svekket på grunn av en slik aksjon, ville det naturligvis kunne bety et dårligere tilbud for oss studenter. Særlig ille ville det være dersom aksjonen skulle ramme de ansatte i form av f.eks. permitteringer, noe det er en reell fare for. Men da må vi samtidig huske på at verken samskipnaden eller de ansatte i lengden kan leve med den negative utviklingen av samskipnads- og studentøkonomien som bare vil fortsette i åra som kommer dersom ingenting blir gjort. Hvis vi oppnår noe med denne aksjonen, vil det ikke bare hjelpe oss studenter, men også bedre samskipnadsøkonomien og dermed trygge arbeidsplassene.

— Tror du samskipnaden vil prøve å knekke aksjonen ved f.eks. å kaste ut de husleiestreikende?

— Nei, det tror jeg ikke kan bli aktuelt. Det ville i tilfelle være dumt av samskipnaden å prøve på noe slikt. Denne aksjonen gjennomføres av mange tusen elever og studenter over hele landet og retter sine krav mot staten, ikke mot den enkelte samskipnad. Derfor verken kan eller bør den stoppes gjennom utkastelsesprosesser fra den enkelte samskipnad. Man bør nå instille seg på å la aksjonslinjen få en sjanse til å vise hva som kan oppnås på denne måten. Det samskipnaden etter min mening bør gjøre, er å bruke aksjonen som et pressmiddel for å få staten til å løse konflikten ved at kravene innfris.

tsamskipnaden

oikotten?

mann i Studentsamskipnaden

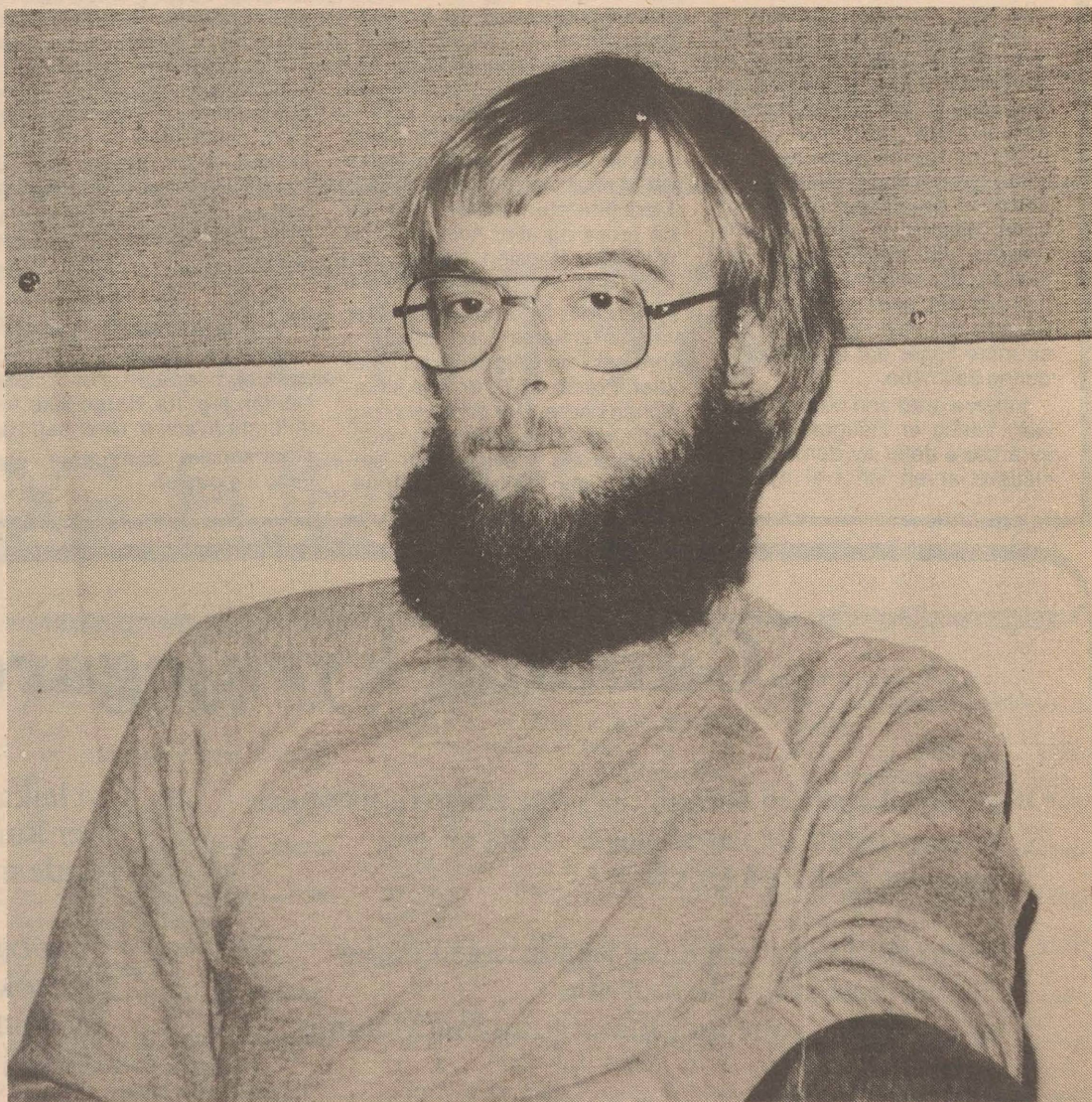
likviditeten, altså for de penger Samskipnaden har til driften. Studentsamskipnaden her i Tromsø har allerede en anstrengt likviditet, og det kan derfor bli aktuelt å ut med permisjonsvarsel til grupper av de ansatte. Dette må vurderes nøye i samarbeid med de andre styremedlemmene på et møte i Samskipnaden.

En annen løsning kunne være utvidelse av kassakreditten, men i og med at likviditeten på forhånd er dårlig for Studentsamskipnaden i Tromsø, ser jeg ikke på dette som en god løsning.

av de langsiktige krav aksjonen stiller er nedrivning av brakkene i Breivika og oppføring av nye

studentboliger. Hvordan ser du på muligheten for å få innfridd et slikt krav? Finnes det i idag konkrete planer for studentboligene i Breivika?

— Studentsamskipnaden er innstilt på å avvikle boligene i Breika som idag bare er midlertidige. Det finnes statsmidler til nybygging, og Breivika er med på en prioriteringsplan. Det eksisterer to byggeprosjekter ved Samskipnaden i Tromsø, nemlig Storskogåsen II og sanering og bygging av nye boliger i Breivika. Statsmidlene som er avsatt til utbyggingsformål skal riktignok fordeles mellom Studentsamskipnadene på de ulike lærestedene rundt om i landet. Jeg kan derfor i dag ikke si noe om når en utbygging kan finne sted i Tromsø.

Jarle Weigård, medlem av aksjonskomiteen og studentrepresentant i Samskipnadsstyret.

Poesi som føleri?

Intervju med Paal Helge Haugen

— *Fortsatt er det prosaen, framfor alt romanen, man gjerne tenker på når ordet litteratur nevnes. Prosaen får størst oppmerksomhet, mens poesien er blitt skjøvet ut i en ghettotilværelse i det litterære systemet der ikke minst mytene om hva poesi er, virker hemmende. Men trass i at de ytre vilkårene for samtidspoesien er vanskelige,*

så er det som skrives i Norge nå uvanlig spennende, vitalt og vidtfavnende. Og det er tegn i tida som tyder på at poesien nå framover vil bli viktigere, sier lyrikeren og nestformann i Den norske Forfatterforenings litterære råd, Paal-Helge Haugen til Studentavisa.

Paal-Helge Haugens posisjon innenfor moderne samtidspoesi er uvanlig mangfoldig. Da han i 1967 debuterte med «På botnen av ein mørk sommar» hadde han allerede et navn som gjendikter av kinesisk og japansk poesi. Seinere har han også gjendiktet amerikansk samtidspoesi og skrevet dramatik for scene, radio og TV. Viktigst er likevel hans egen dikteriske produksjon som foruten debutboka består av «Sangbok» (1969), «Det synlege mennesket» (1975), «Fram i lyset, tydeleg» (1978) og «Steingjerde» (1979). Han har også skrevet «Anne» (1968), en roman som til de grader har dominert synet på produksjonen hans at den i dag nærmest stenger av for forståelsen av lyrikken hans. I fjor kom hans utvalgte dikt på Det Norske Samlaget, under tittelen «Spor».

Hans poetiske prosjekt ser ut til å være å utarbeide strategier for å leve autentisk, strategier skrevet på en «autensitetens dialekt». Mer enn i mye annen poesi er derfor diktenes form viktig og meningsbærende, i et detaljrikt, presist og konsentrert språk balanserer diktene hans mellom det nedkjølte og det ekstatiske, mellom det personlige og det samfunnsmessige, mellom det ytre og det indre. I så måte ligger det et budskap i denne balansen.

I større grad enn det som har vært vanlig er Haugen opptatt av å bære deler av den modernistiske arven inn i ei ny tid.

Hans tolkning av tilværelsen er en annen enn den modernistiske diktere gjerne har stått for; Langt mer opptatt av den ytre verden, av det rasjonelle og det analytiske. Og i ei tid der den pratsomme prosalyrikken har hatt gode kår, vedkjenner Haugen seg poesien som en særegen språkpraksis som kan si ting prosalyrikken ikke kan si.

Men det er ikke først og fremst som lyriker Paal Helge Haugen har sagt ja til å stille opp i dette intervjuet med Studentavisa. Som nestformann i Den norske Forfatterforenings litterære råd har han en helt enestående utkikkspost over norsk samtidspoesi. Og hans eksperimenter med «skriveverksteder» på Agder Folkehøgskole, på Åland, på Biskops-Årnö og andre steder har gitt han et spesielt godt innblikk i hva som rører seg under overflata uten ennå å ha kommet ut i bokform. Mer enn andre er han derfor den rette å spørre om poesiens stilling i dag.

— Vi har ennå til gode å oppleve at Bokklubben Nye Bøker gir ut poesi som Månedens Bok. Med litteratur tenker man der på prosa og aller helst bare på romaner. Poesien skyves derimot ut i et spesialbestillings-system der bøkene (og de skal være tematisk lettfattelige!) kommer i en årlig pulje på seks titler. I radio og TV er ikke situasjonen bedre. Der er det en lang tradisjon i å neglisjere samtidspoesien. Og i avisene er det gjerne den eksperimentelle

poesien som tjener som skyteskive når innkjøpsordninga kritiseres. Og oppå alt dette kleber ennå mytene til poesien: Mange ser på poesi som føleri og konsentrerte nytelsesmiddel, som «drops» å sutte på. De ytre vilkårene for samtidspoesien er altså slett ikke gode, forteller Haugen. Han fortsetter:

— Men dette er ikke berettiget. Mytene har f.eks. aldri vært fjernere fra sannheta enn nå. Den norske samtidspoesien er vital, spennende og viser en usedvanlig stor bredde. Og den leses også, viser det seg. Bibliotekene forteller at lyrikken har en langt høyere utlånsandel enn de fleste tror. Og ei diktsamling selger i gjennomsnitt omlag like mye i Norge som i et land som England, — som jo har ei mange ganger så stor befolkning. Dette er desto mer imponerende når vi veit at enkelte bestsellere trekker gjennomsnittet langt mer opp i England enn i Norge som nok har en mer «demokratisk» salgskurve der de få bestsellere ruver mindre i forhold til de mange små. De trange ytre vilkårene som poesien har i dag er altså helt uberettiget. Poesien fortjener ei bedre skjebne.

— **Hvorfor er poesien så viktig?**

— Et enkelt personlig eksempel: Jeg bodde en stund i USA. Nå kan jeg, fra Norge ikke fullt ut forstå hva som rører seg i det amerikanske samfunnet uten hjelp av poesien.

Massemedienes og den politiske analysens bilder er ikke nok. Poesien representerer ei indre «mental» historieskriving. Generelt vil jeg si at poesien hjelper oss til å forstå tilværelsen i en svært grunnleggende forstand. Poesi kan dessuten klargjøre og avdekke andre områder enn det annen litteratur kan. For min egen del vil jeg også legge vekt på at diktet skal bryte ned vår tendens til språklig automatisme. Språket er i ei truet stilling i dag. Det rebelske i lyrikken kan fornye og klargjøre språket.

På spørsmål om hva et godt dikt er, svarer Haugen at et dikt skal være et fortetta uttrykk — uansett tematikk. Men på en slik måte at uttrykket sier noe mer enn seg sjøl, utvider seg, som ringer i vannet: Dikt skal kunne gi oss innsikt. For egen del legger Haugen også vekt på at han vil være med på å bære videre deler av den modernistiske arven. Han nevner modernismens «deformasjon» av den ytre verden der bildet kan gis ei ny form slik at vi skal kunne se den på ny. Til grunnlaget for en slik skrivemåte hører heller ikke bare opplevelsen, men også undersøkelsen av opplevelsens forutsetninger slik at diktet blir bærer av en dobbelt bevissthet. Han vil ta vare på sensualiteten og musikaliteten. Men også kaos, uklarhet og motstridende krefter kan komme til å høre med i dikt: Verden er nå engang ikke hel, ren, pen og ordnet.

— **Hva meiner du om den politiske lyrikken?**

— Jeg skriver sjøl dikt som kan kalles politiske. Men jeg vil reservere meg mot den delen av den politiske lyrikken som er reduksjonistisk, jeg vil også reservere meg mot det diktet som bæres fram av en hverdagsretorikk i et forenklet språk. En slik tilsynelatende realisme blir gjerne stillestående i uttrykket, eller verre: den blir falsk. Verden er dynamisk og diktet må ta vare på dette. Mer generelt vil jeg tro at diktet heller skal sette noe i gang hos leseren enn sjøl å bære et utvendig budskap. Spørsmålet er om politisk lyrikk alltid har ei politisk virkning.

— **I dine egne tekster ser jeg av og til en desperasjon over samfunnsutviklinga?**

— En slags sivilisasjonsangst tyter av og til ut i diktene mine, det ser jeg sjøl. Det er kanskje ingen personlig angst, først og fremst ville jeg vel bruke angsten for framtida som en katalysator for skrivinga, som ei drivkraft som skal omformes til noe annet: Liv, overlevelsesstrategier, muligheter, innsikt. Angsten må ikke paralysere oss.

— **Poesiens framtid, hva med den?**

— Det blir viktigere framover å kjempe for et sterkt og personlig språk, investere varme, stå imot kulda fra det automatiserte språket. Det er en god grunn for poetene til ikke å akseptere resignasjonen og stumheta.

Gammel kyrkjegard i skogen

av og til spela vi fotball der, rigga opp målstenger
det var uslett og vanskeleg å få det til
men det gjekk på eit vis

vi var ikkje så mange, og hadde ingen reglar
det var best slik, alle mot alle
eg ser ballen rulle mot mål: bump bump bump

vi sprang etter den, over holene
eit lite hopp, så var vi over

vi leika ofte på den overgrodde kyrkjegarden
der kunne vi vere i fred med vårt; to hundre år sidan
døde menneske kom og la seg ned

lyng og vier inn over murane og gravtomtene
nedsokne kroppar i innpakning av furetre
og heimesmidde naglar
blitt til mindre enn luft: små søkk i lufta

Bak fjellene ligger El Dorado

— Av Rolf Gaasland —

Det er in å lese Gjelsvik for tida og man kan forstå det. Hans siste roman «Den Som Lever Ved Sverd» er ikke nettopp noen stillfaren beretning og den er langt fra handlingslammet. Med god driv beskriver Gjelsvik de to hoved-

personene Jørn og Sirens reise rundt i Nord- og Sør-Amerika. Mest oppmerksomhet ofrer Gjelsvik på oppholdet i Sør-Amerika hvor de møter Orlando, en godseier som på tross av sin status viser seg å være en sentral figur på venstresida i Colombiansk politikk.

Møtet med Orlando og kretsen rundt han blir utgangspunktet for en spenningsfylt og eventyrlig historie som gjør at boka er blitt mer enn en reiseskildring. Det vil føre for langt å referere hele innholdet i den nesten 500 siders lange romanen men jeg tar med et begrenset utvalg av ingrediensene: Sør-Amerikansk frihetskamp, Norsk nynazisme, Nord-Amerikansk vold og stupiditet, internasjonal kokainsmugling og in the thick of the action: Jørn og Siren. Særlig Jørn, «spiren til en ny type mann». (s. 17).

Gjelsvik vender altså ryggen til lille Norge og sender helten sin ut i den store verden, bort fra samlivsproblemene og de lett patetiske og frustrerende sosialismedebattene. På mange måter er dette mønsteret blitt karakterisert for en del forfattere (mannlige) på venstresida. I romanen *Humlehjertene* (1981) følger Ola Bauer denne oppskriften, hovedpersonen reiser til Paris og opplever Mai-opprøret -68. Kjetil Bjørnstad kan nevnes som et eksempel på det samme, han valgte Sveits og Vest-Tyskland som tumleplass for Jon Blund i romanen *Bingo* (1981). Og i Gjelsviks første roman *Dødt løp* (1978) er handlingen lagt til Spania og Pamplonas festivalen.

Dersom vi sammenligner denne «nye» typen sosial-realisme med 70-års programmatisk sosial-realisme (Dag Solstad og Edvard Hoem kan stå som repre-

sentanter), er det nettopp denne klaustrofobiske trangen til flukt fra den norske virkeligheten som utmerker seg.

I Gjelsviks tilfelle flykter hovedpersonene som sagt til det amerikanske kontinent, men det er ikke en flukt for fluktens egen skyld. Det er mer en måte å utvide perspektivet på ved å trekke inn en ny og utvidet referanseramme. En romantisk ego-trip vil mange si og jeg innrømmer at tendensen er der, men merkelappen er langt fra dekkende. Romanen inneholder politisk sprengstoff i rikt monn, og jeg synes Gjelsvik oppnår å stille våre hjemlige problemer i et nytt lys ved å dra sammenligninger med den horrible undertrykkelsen som foregår i søramerikanske land. På denne måten blir romanen en oppfordring til norske radikaler om å heve blikket fra sin egen navle og i større grad rette oppmerksomheten mot den ekstreme undertrykkelsen, selv om Gjelsvik på ingen måte undervurderer viktigheten av progressivt arbeid i velferdssamfunnet Norge.

Et annet aspekt ved denne flukten er å rette søkelyset på den norske pasifisme og humanisme i forhold til vold i revolusjonær sammenheng. Episoden der Jørn raffinert torturerer en norsk ny-nazist demonstrerer denne problemstillingen. Jørn ønsker å utrete noe, å bruke vold, istedenfor å sitte hjemme i sofaen å diskutere. Men er det

sadisme eller politisk overbevisning som får han til å knekke ny-nazisten? Eller er det en blanding av de to og i så fall, er den positiv? Akkurat dette sadistiske innslaget i det nye mannsidealet blir nok en bitter pille å svelge for de fleste.

Selv om det er farlig å uttale seg om tendenser i samtidslitteraturen vil jeg likevel peke på et annet særtrekk som går igjen hos både Gjelsvik, Bauer, Michelet og til dels Fløgstad. Det gjelder det fenomenet som enkelte kaller ny-maskulinisme. Særlig Gjelsviks to romaner har fått unngjelde fra feministhold på grunn av sitt hemingwayske hår-ræva preg. Og *Den som lever ved Sverd* er provoserende. Jørn er utpreget maskulin, han er eventyrlysten, tøff, uredd og tildels brautende. Likevel er han noe mer enn bare prototypen på den barske, ensomme helten. Jørn er nemlig fullt ut i stand til å innse verdien av ny-feminismen, han vil gjerne være upåvirket av borgerlige seksualnormer, men som en av hans venner Karsten så treffende sier det: «Vi er ødelagt alle sammen — en gjeng opportunistiske fittesniker som jatter med kvinnefrontene og mest av alt har lyst på Barbie Benton i en heis». (S. 27).

Jørns identitet befinner seg altså i en krise. Han er oppdradd som Mann med Pin-up bilder av Marilyn Monroe og så senere nærmest blitt programfestet til å være myk mann og til å betrakte kvinner som noe mer enn bare seksualobjekter. *Den som lever ved Sverd* demon-

strerer tydelig at Jørn flykter fra den radikale feminismens krav til han. Han vil ikke la seg kasterere og bli en feministisk dokkemann som hans dobbeltgjenger fra *Dødt løp* uttrykker det. Men han søker heller ikke tilbake til rollen som tradisjonell mannsgris. Jørn leter etter en ny identitet, en syntese mellom de to ekstremer der de mest positive sidene i den maskuline kulturen blir tatt vare på.

Man får si hva man vil, men romanen representerer et interessant innlegg i kjønnsrolledebatten. En innvending mot forfatteren i denne sammenhengen er imidlertid at nyansene i hans egen vurdering av det nye mannsidealet er litt vanskelig å definere. Det kommer av at Gjelsvik etter min mening ikke etablerer tilstrekkelig distanse i forhold til hovedpersonen Jørn.

Romanen gir et inntrykk av at det er forfatteren selv som reiser rundt på det amerikanske kontinentet og opplever de utroligste ting.

Når det gjelder forholdet til Siren er det selvfølgelig mer avklart. Stikkord her er frigjøring på mannens premisser og gjensidig avhengighetsforhold mellom revolusjon og kvinnefrigjøring. Det siste til forskjell fra den type feminisme som Marilyn French står som eksponent for. En forening av kvinnelige og mannlige krefter i kampen for et bedre samfunn synes å være budskapet fra Gjelsvik, og det er jo i og for seg lite kontroversielt. Værre blir det når

Gjelsvik vil at foreningen skal foregå på mannens premisser. Siren vegrer seg mot slutten av romanen mot å være Jørns samlever, men hun tar ikke avstand fra maskuline verdier.

Slutten av romanen er forresten ikke særlig tilfredsstillende. En helt umotivert hendelse, som jeg ikke skal røpe, inntreffer og befrir Gjelsvik fra problemene med å skildre Jørn og Sirens tilværelse vel tilbake i gamlelandet igjen. Det ville da også blitt svært vanskelig for Gjelsvik å overføre det revolusjonære og eventyrlyste paret fra en eksotisk go fri drømmetilværelse til den grå, rutinemessige virkeligheten i Norge.

Vel, Gjelsvik har sine svakheter selv om romanen hans har fått mye publisitet og mange gode omtaler. Man kan innvende mot den at den er for subjektiv, at den er mannsjåvinistisk og at slutsekvensen er for umotivert. Likevel, den er en opplevelse å lese. Man kan ikke unngå å bli fascinert av Gjelsviks entusiastiske måte å skrive på, hans frodige, assosiasjonsrike men likevel presise språk. Og i likhet med Kjartan Fløgstad utviser Gjelsvik en suveren frihet i forhold til stoffet han behandler, her er en herlig sammenfiltrering av myte og virkelighet. Kort sagt: Boka kan anbefales!

Erling T. Tjelsvik:
Den som lever ved sverd.
Gyldendal Norsk Forlag.

ROCKEÅRET 1981

UTE OG HJEMME

Hva har skjedd på platefronten i 1981? Ganske mye egentlig. Det har ihvertfall vært ganske mange utgivelser, både norske og utlandske.

I England skifter stadig trendene fort. I år har hovedsaklig nyromantikk vært den store tingen, representert med grupper som Spandau Ballet, Duran Duran, Classix Nouveaux, Heaven 17, Human League, Depeche Mode, Ultravox og andre. Denne synthpopen er ganske uskyldig, lettfattelig og kommersiell. Men noen av disse LP'ene gikk an, særlig Heaven 17's «Penthouse And Pavement» og Depeche Mode's «Speak & Spell».

Årets store overraskelse må vel være Simple Minds. Denne skotske gruppa har hatt en eventyrlig utvikling. «Sons and Fascinati-

on/Sister Feelings Call» er deres fjerde LP. Den er kort og godt utrolig bra. Jeg synes Simple Minds har alt. Dybde, spenning og fremfor alt evnen til å lage store melodier. Absolutt et band for morgendagen. Det samme kan sies om New Order, Wah, Echo & The Bunnymen og Au Pairs.

På den mer eksperimentelle siden overbeviste Tuxedomoon med «Desire», Cabaret Voltaire med «Red Mecca» og This Heat med «Deceit». Musikk med avantgardistiske tendenser, men uten å bli direkte ubehagelig å høre på.

Når det gjelder utenlandsk rock, så har jeg satt opp en liste på 15 plater. Disse 15 platene har altså gjort mest inntrykk på meg.

Here we go:

- 1 Simple Minds: Sons and Fascination/Sister Feelings Call» (Virgin).
- 2 New Order: «Movement» (Factory).
- 3 Wah: «Nah = Poo the Art of Bluff» (Eternal).
- 4 Echo & The Bunnymen: «Heaven up Here» (Korova).
- 5 Au Pairs: «Plauing With a Different Sex» (Human).
- 6 Was (not was): «Was (not was)». (Island).
- 7 D. A. F.: «Gold und Liebe» (Virgin).
- 8 Siouxsie and The Banshees: «Ju Ju». (Polydor).
- 9 Comsat Angels «Sleep No More» (Polydor).
- 10 Wasted Youth: «Wild And Wandering» (Bridge House).
- 11 Tuxedomoon: «Desire» (Ralph).

- 12 Teardrop Explodes: «Wilder» (Phonogram).
 - 13 Eyeless in Gaza: «Photographs as Memories» (Cherry Red).
 - 14 Heaven 17: «Penthouse and Pavement» (Virgin).
 - 15 The Cure: «Faith» (Fiction).
- Felles for alle disse oppsummerte og rangerte LP'er er at de har vært særpregete, friske, innholdsrike og iørefallende.

Norsk rock tok mange steg fremover i 1981. En god del debutalbum kom. Kjøtt tar etter min mening kaka. «Op» er en LP jeg ennå ikke har gått lei av. En uhyre sterk LP som inneholder mange gode detaljer hvis man åpner ørene og lytter. De Press imponerte selvsagt også, selv om «Block to Block» kanskje gikk litt for mye i samme duren hele tiden. Når det gjelder norske LP'er har jeg listet opp de ti beste.

- 1 Kjøtt: «Op» (Mai).
- 2 De Press: «Block to Block» (Siberia).
- 3 The Cut: «Shadow Talks» (Sensible Sound).
- 4 Program 81: «Prøv å nå fram» (DNP).
- 5 Fra Lippo Lippi: «In Silence» (Uniton).
- 6 Lumbago: «Cabaret Marzipan» (Polydor).
- 7 Gjennomslag: «Dyr i Drift» (EMI).
- 8 The Aller Værste: «Disniland I De Tusen Hjem» (DGH).
- 9 Stavangerensemblen: «Ska det Ver, så ska det ver» (Mai).
- 10 Beranek: «Sound of danger» (Mind Expanding Records).

Etter denne oppsummeringen og tilbakeblikket er det bare å ønske alle et godt nytt rock-år.

Tor-Harald Bergsrud.

Studentersamfunnet over startvanskene

I forrige nummer brakte vi en reportasje om det nyvalgte styret i studentersamfunnet i Tromsø. Nå har de vært i aktivitet knapt ett semester, og skulle dermed ha fått samla en del erfaringer. Så forferdelig mye har vi ikke hørt fra dem, men en del diskusjonskvelder har det blitt, med tema som spenner fra bruken av oljepenger til

sjekking. Altså burde det ha vært litt for enhver smak.

Vi har tatt en prat med et par stykker fra styret nå på begynnelsen av semesteret for å høre hvilke erfaringer de har gjort seg i den korte tida de har sittet, og for å få vite litt om framtidsplanene; d.v.s. hvilke tilbud de akter å komme med dette semesteret.

— Det var i hvert fall mye meir arbeid enn venta, sier Helge og Inger i vårt intervju.

— Vi skjønner godt at tidligere styre har bestått av 9 personer, ikke 6, som vi er.

— Det er mange praktiske ting som må gjøres, foruten det å legge opp programmet og finne innledere til diskusjonskveldene. Her ville det hjulpet oss betraktelig om det var noen på hvert institutt som var interessert i å være kontaktperson for oss, siden bare få av instituttene er representert i styret. Som det er nå, er det altfor dårlig kontakt mellom studentene og styret. Vi er avhengig av kritikk, både positiv og negativ. Forøvrig ser vi helst av møtekritikken kommer på møtene, og ikke i avisene.

Sist vi snakka med styret i Studentersamfunnet, var den dårlige økonomien et av de store spørsmålstegetene når det gjaldt framtida. Den har nå bedra seg betraktelig. Underskuddet som sto igjen etter forrige styre er nå dekket, og ved utgangen av året var det faktisk et lite driftsoverskudd. En gunstigere avtale med studentsamskipnaden har de også fått i stand, noe som naturligvis også er bra for økonomien.

Oppslutninga om møtene har vært varierende. Det ser ut til at «tunge» politiske emner ikke fenger noe særlig. F.eks. var det dårlig oppslutning om møtet som handla om bruken av oljepenger, mens «sjekket» var godt besøkt.

— Dette betyr ikke at vi vil la

være å satse på de litt «tyngre» emnene i framtida, sier de to. Det skal fortsatt være bredde over emnevalget.

Ellers er det også planer om å få i stand studentkro en gang iblant. Problemet der å finne trivelige lokaler å ha det i. Samskipnadens kantiner er jo ikke spesielt hyggelige, men av økonomiske grunner er de foreløpig det eneste alternativet. Da blir det imidlertid lett for at studentkro blir siste utvei, når det er fullt alle andre plasser.

— Men vi håper på ei løsning også der, og håper på at vi får enda bedre oppslutning om arrangementene våre dette semesteret enn forrige, avslutter Inger og Helge, som ser lyst på framtida for studentersamfunnet.

«Tommelen opp» sier Inger og Helge og ser lyst på framtida for studentersamfunnet.

Oppretthold muligheten for 4-årig lærerutdanning

Landsstyret, LS, i Landslaget for norske lærerstudenter, LNL, støtter studentene og øvingslærerne i høgskolerådet på Nesna Lærerskole i deres arbeid med å få beholde muligheten for å ta lærerutdanning uten å ha tatt eksamen artium på forhånd.

LS i LNL ser det som svært viktig at det eneste tilbudet om fireårig lærerutdanning blir opprettholdt.

For det første har det vist seg at denne veien til læreryrket er et viktig distriktpolitisk virkemiddel. Linja åpner nemlig muligheten for høyere utdanning også for folk fra «gymnasfattige distrikter». Særlig stor har rekrutteringen vært fra Nord-Norge.

Videre er det helt klart at studentene på den fireårige

linja har lengre og mer variert yrkespraksis enn studenter på den treårige linja. Det sees i dag på som positivt at ferdigutdannede lærere har en variert bakgrunn. De vil da kunne møte elever og foreldre på en mer innsiktsfull måte.

Det må også nevnes at øvingslærere som har fireårig studenter i praksis er svært fornøyd med denne form for lærerutdanning, og de beklager at linja planlegges nedlagt.

I tillegg til de ovenfor nevnte momentet vet vi at søkerantallet til den fireårige linja på Nesna er stadig stigende.

Ut fra dette vil LS i LNL be om ny behandling av saken på høgskolen og i departementet. Den fireårige linja må opprettholdes.

FAGBOKSALG VÅREN 1982!

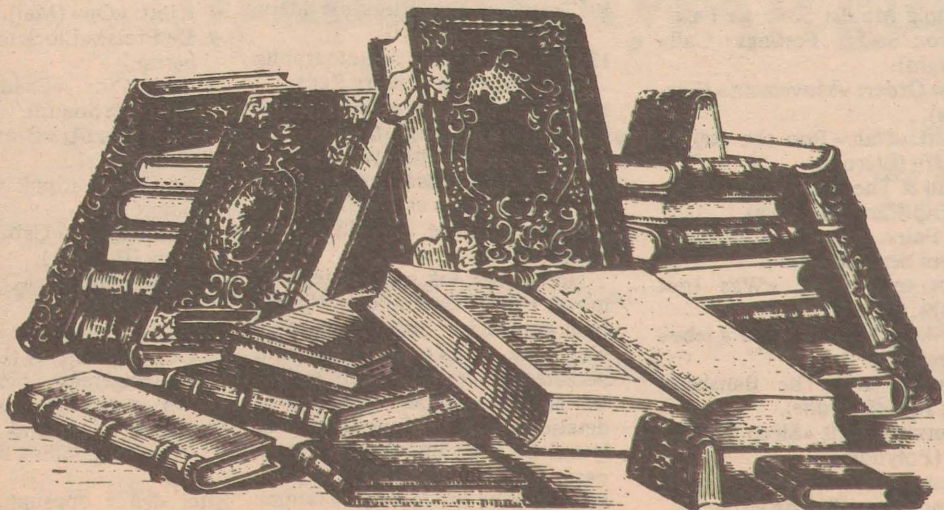
50.000 fag- og forskningsbøker til
kr. 15,- pr. bok

De sju samarbeidende universitetsbokhandlene har gått sammen om et større salg av eldre fag- og forskningslitteratur fra Universitetsforlaget. Vi har kjøpt inn 50.000 bøker fordelt på vel 200 titler og alt legges ut til salg i uke 9, 1.-6. mars.

Det er laget en egen salgskatalog som fås hos de deltakende bokhandlere. Bestillinger som skal sendes i postoppkrav må være på minimum 5 bøker (kr. 75,-) og være sendt nærmeste universitetsbokhandel innen 5. mars.

Benytt denne sjansen til å komplettere fagboksamlingen din for en billig penge hos:

Universitetsbokhandelen, Pb. 307 Blindern, Oslo 3, tlf. 02-45 50 55
Studia Universitetsbokhandel, 5014 Bergen Univ., tlf. 05-21 11 60
Tapir Bokhandel, 7034 Trondheim - NTH, tlf. 075-93 230
Unibok Universitetsbokhandel, Pb. 761, 9001 Tromsø, tlf. 083-81 012
Faktum Bokhandel, Pb. 2525 Ullandshaug, 4001 Stavanger, tlf. 04-55 80 00
Studentbokhandelen a/l, Pb. 727, 4601 Kristiansand S, tlf. 042-27 040
Landbruksbokhandelen, 1432 Ås - NLH, tlf. 02-94 00 60

Største husleieboikott i Norgeshistorien!

— Hvordan ser oppslutningen om boikotten pr. i dag (mandag 1.2.) ut til å bli, nestleder i NSU, Jens Bjørnåvold?

— Det er allerede klart at dette blir den mest omfattende husleieboikotten som noen gang har vært her i landet. Til nå er 18 studentbyer/studentheimene gått til aksjon, derav 15 til full husleieboikott.

Foruten Tromsø, der det er full oppslutning, gjelder det alle studentbyene i Bergen og hybelhusene til Studentsamskipnaden på Ås. Beboerne på landets største studentby, Sogn i Oslo, har også bestemt seg for å gå til aksjon, mens det skal være avstemning på Kringsjå tirsdag 2.2.

Ellers er en rekke distrikthøgskoler og lærerhøgskoler kommet med, det gjelder Sogndal, Bø i Telemark, Halden og en av studentheimene på Lillehammer. Volda er gått til begrenset aksjon og det er også det sannsynlige utfallet av den avstemningen som snart skal være i Trondheim. Ellers er det flere steder som sannsynligvis går til boikott snart, i første rekke gjelder det Molde og Kristiansand.

— Dere står også i løpende kontakt med myndighetene. Hvordan er mulighetene i øyeblikket for å få gjennomslag for kravene våre?

— Det vil i første rekke har tatt opp, er spørsmålet om kompensasjon for de nye husbankreglene. Denne saken er nå ferdigbehandlet av Kulturdepartementet og oversendt Finansdepartementet. Her ser det ut for å ha stoppet opp. Finansdep. ser ikke ut til å være særlig innstilt på dette problemet er nært forestående. Men vi skal ha nye møter med myndighetene, og vi får se hvordan de reagerer når virkningene av husleieboikotten begynner å gjøre seg mer gjeldende, sier Jens Bjørnåvold.

Nytt fra TSI

Studentsamskipnaden ser positivt på arbeidet innen TSI! Dette kan vi slå fast etter at vi også i år har fått økte bevilgninger fra velferdsbudsjettet. Det vi nå savner er folk som kan være med på å dra lasset, ta del i den «daglige» ledelsen og gjerne øke aktivitetene. Alle som har vært med i organisasjonsarbeid, vet hvor mye lettere og morsommere det er når flere deler pliktene. Særlig ønsker vi engasjement fra yngre studenter, med yngre mener vi de som har en god del av studietida foran seg.

Vel, hva skjer og kommer til å skje innen TSI? I 1981 deltok vi i Student-Mesterskap innenfor fotball (herrer, Alta) og volleyball (damer/herrer, Bodø). Ingen har kvalifisert seg for deltakelse i landsfinalene. Ellers arrangerte TSI en gatestafett med overraskende god deltakelse, forbe-

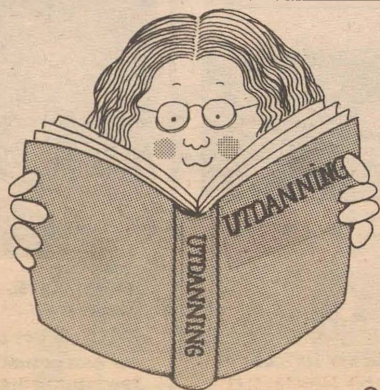
redelse tatt i betraktning. Universitetet bevilget ca. 11.000 kr. til innkjøp av matter som disponeres av akido- og judogrupperne. På høsten deltok damelaget i volleyball i Sortlands-turneringa. Sportslig sett var det ingen stor suksess, men man må huske at de konkurrerte med 1. og 2. divisjons-lag. tilslutt

må vi ikke glemme at både herre- og damelag spiller i 3. divisjon i volleyball.

For 1982 vet vi at i februar avvikles et forsinket årsmøte 13. og 14. mars skal vi ha en representant på forbundstinget i NSI. Dette foregår i Oslo. Samme helg arran-

gerer TSI sammen med lærerskolen distriktsfinale i SM i volleyball. Deltakere er høgskolen i Alta, lærerskolene i Bodø og Nesna, Nrodland DH i tillegg til arrangørene. alle stiller med både herre- og damelag. Vinnerne går videre til finalene i Bergen i april. I vår følger vi opp suksessen med gate-

stafett for trimmere og aktive, og håper på enda bedre deltakelse som resultat av grundigere forberedelser, så langt forløpige planer. tilslutt ett tips, fotballgruppa og volley-damene tar med glede imot nye og gamle treningskamerater.

STIPEND OG LÅN TIL UTDANNING 1982-83

Når kan du søkje?

Du bør sende inn søknaden når du har fått melding om at du er teken opp ved skolen.

Er du i gang med ei utdanning og vil vite resultatet av søknadsbehandlingen når skolen starter om hausten, må du søkje før 1. mars 1982.

Søknad om stønad for 1982-83 må sendast til Lånekassa før undervisningsåret er slutt og ikkje seinare enn 1. mars 1983.

Tek utdanninga til 1. februar eller seinare, gjeld ikkje regelen om å sende søknad før 1. mars 1983.

Søknadsblankett

Søknad om lån og stipend må skrivast på søknadsblankett A-08 for 1982-83. Søknadsblankett og rettleiing for utfylling av søknaden får du ved skolen, arbeidskontoret eller frå Lånekassa frå ca. 8. februar. Bruk ikkje gammal blankett eller rettleiing.

Månadssatsar m.v.

Lånekassa bruker faste månedssatsar når stønaden skal reknast ut. Månadssatsane og andre praktiske opplysningar finn du i «Rettleiing for utfylling av søknadsblankett A-08».

Fullstendige reglar for tildeling av stipend og lån finn du i heftet «Stipend og lån til utdanning 1982-83». Heftet får du ved skolen eller frå Lånekassa frå ca. 8. februar.

Statens lånekasse for utdanning

Oslo:

Postadresse: Postboks 195 Økern, Oslo 5.

Kontor: Økernvn. 145, telefon (02) 64 52 52.

Stavanger:

Postadresse: Postboks 192, 4001 Stavanger.

Kontor: Knud Holms gt. 10, telefon (04) 53 45 33.

Tromsø:

Postadresse: Postboks 810, 9001 Tromsø.

Kontor: Prestengata 34, telefon (083) 80 596.

FLERE JENTER I TEKNISK UTDANNING

Norsk elevsamskipnad for teknisk studerende (NETS) har sammen med myndighetene gjennomført en annonsekampanje for å rekruttere flere jenter til teknisk utdanning. Det ser ut til at denne kampanjen har gitt resultater, om enn ikke overveldende.

Ved ingeniørhøgskolene er det nå en jenteandel på 12,9 %. Dette er ei auking på 2 % fra forrige skoleår. Større auking har en på forkursene til ingeniørhøgskolen, hvor andelen av jenter nå er oppe i 16,1 %. Det vil si at den har økt med 4,7 % fra i fjor.

I tillegg til annonsekampanjen har det også vært

innført nye opptaksregler, som gir tilleggspoeng til jenter som søker teknisk utdanning. Dette har nok vært en vesentlig årsak til den aukinga vi nå har fått.

Men sjøl om det er flere jenter som søker seg til teknisk utdanning, er de som gjør det fortsatt ganske tradisjonsbundne. De søker seg gjerne til faglinjer som allerede er jentedominerte, slike som kjemi, teknisk tegning og apotekerteknikk. Dette betyr at det fortsatt må arbeides med holdningsskapende arbeid for å auke rekrutteringa av jenter til teknisk utdanning, sies det fra NETS.

INGEN SO-DAGER I TROMSØ I ÅR

De tradisjonelle SO-dagene som Sosialistisk Opplysningsforbund har pleid å arrangere i februar, blir det ingen ting av i år. SO-utvalget har hatt problemer med å komme i gang med arbeidet, og det er blitt for lite tid til å forberede et så stort arrangement.

— Men en del mindre arrangementer tar vi sikte på å få i stand utover våren, sier pressetalsmann Svein E. Bersås til Studentvisa. Vi regner med å ha en del kulturarrangement i forbindelse med 8. mars og 1. mai. Dessuten skal det være en større konsert med Sosialistisk kor i Tromsø og Else Michelet den 30. mars, med tittelen «Skapningens Herre og andre eventyr».

En del studiesirkler og kurs blir det også utover våren. Den første starter 9. februar og har tittelen «Sosialistisk boligpolitikk». Her skal det være 6 åpne debattmøter, som blir annonsert i pressa..

«Drama-kurs for lærere og andre som jobber med barn og ungdom» skal det være i helga 5.-7. mars. Dette kurset foregår i samarbeid med Tromsø Bok-kafé.

Videre er tilbudene i vår:

«Sosialistisk skolepolitikk»

«Kvinnepolitikk i internasjonalt perspektiv»

«Innføringskurs i sosialistisk politikk»

«Farvel til proletariatet»

De som ønsker nærmere opplysninger kan enten skrive til:

Tromsø SO

Boks 1030

9001 Tromsø, eller ringe Svein E. Bersås,

tlf. arbeid 86 560 lj. 540, privat 35954. SO-utvalget er også interessert hvis noen kan tenke seg å starte andre sirkler eller har forslag til noen.

SØK PENGER FRA STUDENTUTVALET

Studentutvalet har ein post på budsjettet sitt som heiter «tilskot studentforeiningar». Dette er pengar som skal løyvast til studentaktivitetar. Posten er på 20.000 kr. for vårsemesteret 82. I tillegg kjem midlar som ikkje vart nytta i haustsemesteret i fjor.

Desse aktivitetane har rett til stønad:

• Studentorgan som arbeider med samskipnadssaker.

• Seminar og konferansar som tar opp spørsmål av fagleg og sosial betydning for studentane.

2. Politiske og faglege studentforeiningar.
 3. STudentersamfunnet i Tromsø.
 4. Idretten og andre foreiningar me dsosiale målsettingar.
 5. Andre som kan vere stønadsberettiga i følge Lov om Studentsamskipnadar.
- SØKNADSFRIST ER . MARS!!!**
- Det må leggast ved budsjett for den perioden det søkast for, og reknskap og årsmelding for siste periode.

TROMSØ FILMKLUBB

PROGRAMOVERSIKT VÅREN 1982

FOKUS KINO

13/2 WR: Organismens mysterier
20/2 Livvakten
27/2 Sweet Movie

6/3 Makten og dens pris
13/3 Radio on
20/3 Faces
27/3 The Last Waltz

3/4 Stumfilmer
17/4 Amatør
24/4 Provinsskuespillerne

8/5 Honning måne
15/5 Lommepenger
22/5 Jegerne

AAGAARDSALONGEN

10/2 Documentary

9/3 Før ettertanken
17/3 Under Pris' hustak
24/3 Ny norsk kortfilm I
30/3 Bærerer fra Mali

21/4 Ny norsk kortfilm II
4/5 Anton Nilson

12/5 Ny norsk kortfilm III
18/5 Animasjonsfilmer

Fokus: Visning hver lørdag kl. 14.30. Billettpris kr. 7,-. Aagaardsalongen: Tirsdag/onsdag kl. 19.30. Pris kr. 10,-. Medlemskort kr. 20,-.

Møter i Studenter-samfunnet våren -82

1. møte: Oppbrudd fra AKP — oppbrudd fra sosialismen? 10. eller 13. febr.

2. møte: Husleieaksjonsmøte. 26. febr. (med forbehold).

3. møte: Kvinnebevegelsesmøte. Før 8. mars.

4. mars: Trenger vi noe å tro på? Før påske.

5. møte: Sosialisme på norsk. Før 1. mai.

6. møte: Generalforsamling og kro.

Det kan eventuelt bli aktuelt med temaer innimellom, f.eks. kvinnelitteratur.

Ellers er vi åpen for forslag og innledere.

Studentersamfunnet

Hva synes du om husleieboikotten?

Irene Kvello, Stud. samsk., kontorfullmektig sekretariatet:

Jeg synes det er skremmende at studentene har valgt å gå til aksjon. Studentene sier at boikotten ikke skal ramme samskipnaden, men det er vel akkurat hva den gjør. Vi kan vente oss permitteringer.

Anton Myra, Prestvatn:

Jeg støtter aksjonen og mener den er helt berettiget. Men den skulle ha kommet lenge før. Vi studenter har vært altfor politisk sløve.

Rolf Gaasland, Brevika:

Jeg støtter husleieaksjonen med full styrke. Dette tatt i betraktning de dårlige boforholdene i Brevika. Utleie av brakkene er f. eks. avhengig av dispensasjon fra helserådet, og det foregår aldri noe vedlikehold på brakkene.

Per Kristian Olsen, Storskogåsen:

Husleien har for kona og meg gått betydelig opp. Jeg støtter derfor boikotten som et middel til å protestere mot den forverrede økonomiske situasjon.

Ulovlig framleie

STØTTE TIL UNGDOM I BOLIGKAMP

I forbindelse med utkastelsen av 6 studenter på Storskogåsen studentboliger før jul er det igjen blåst nytt liv i diskusjonen om ulovlig framleie, og hva man

kan gjøre med det. Vi tror at det i denne forbindelse er viktig å se på hva som eventuelt kan være årsaken til at det foregår ulovlig framleie.

Det stud.samskipnaden betegner som lovlig framleie går fram av «Leiekontrakt og normalreglement for elev- og studentboliger» pgf. 10 hvor det står følgende:

Framleie er ikke tillatt uten samtykke fra utleieren. I tilfelle samtykke blir gitt kan leieren kreve at dette og vilkårene blir gitt skriftlig. For framleie gjelder forøvrig bestemmelser: Leieren har etter skriftlig søknad anledning til å framleie inntil 6 - seks - måneders varighet i løpet av kontraktstiden. Framleie i kontraktperiodens to første og to siste måneder er ikke tillatt...»

Fra Inger L. Eiulfstrud hos Studentsamskipnaden får jeg videre opplyst at for å få innvilget framleie må en kunne doku-

mentere at en flytter fra Tromsø i studieøyemed.

Med andre ord innebærer dette at dersom studenter mot alle odds skulle klare å skaffe seg bolig privat, og samtidig har opparbeidet seg boansiennitet, mister en denne ansienniteten i det øyeblikk er flytter ut fra stud.samskipnadens boliger. Studenter som har 8 semesters studieansiennitet eller mer er sikret

bolig hos stud.samskipnaden.

Har en først skaffet seg privat leiekontrakt er det en lang vei tilbake. De private leiekontrakter varer sjelden for resten av livet, og heller ikke for resten av studietiden. Skulle det bli nødvendig å forsøke seg hos stud.samskipnaden igjen er «straffen» å bli satt nederst på listen over boligsøkende til Brevika.

I denne situasjonen kunne det tenke seg at det kunne være fristende å leie ut boligen på ulovlig framleie for å slippe å bli satt på bar bakke når det private leiekontrakten eventuelt løper ut.

Bør ikke studentsamskipnaden vurdere å gå bort fra den nåværende praksis med å stryke boansienniteten når leieren flytter fra studenbtoligen.

Appell fra Romana Budny, Solidaritet i Katowice

Innledningsvis sa Budny at militæret ved å overta makta 13. desember i fjor hadde erklært krig mot folket. Det kommunistiske regimet som hadde fungert før krigstilstanden var et historisk misfoster som hadde fornedret mennesket. Det var i et desperat forsøk på å forsvare dette systemet at Jaruzelski med støtte fra de høye ledere i Kreml gjorde militærkupp. Mot slutten av appellen oppsummerte den polske Solidaritetskvinnen fire viktige krav: 1) Frigivelse av alle arresterte i Polen. 2) Opphevelse av unntakstilstanden. 3) Et fritt og demokratisk Polen. 4) En anerkjennelse av Solidaritet.

Etter at Romana Budny hadde holdt appellen, svarte hun på spørsmål fra salen. Hun fikk da utdypet en del av de synspunkter hun tidligere hadde lagt fram. Ved de polske fabrikkene var nå strei-

ker forbudt av myndighetene. Men polske arbeidere hadde valgt andre protest-former som gå-sakte-aksjoner. Selv om Solidaritet ble sterkt svekket av de mange arrestasjoner, mente Budny at motstandsarbeidet fortsatte under jorda.

Hun presiserte at væpnet kamp var utelukket i fagorganisasjonens arbeid mot militærdiktaturet. Solidaritet ønsket derimot en økonomisk reform for å løse krisa. Selvstyre på bedriftene måtte fremmes som et viktig krav. Bedriftslederne er ofte inkompetente og driver av den grunn fabrikker med under-skudd. Budny ønsket en fortsatt planøkonomi i Polen med spesiell vekt på samarbeid og samordning mellom bedrifter av samme bransje.

På spørsmål om det var de radikale kreftene innen Solidaritet som førte til at myndighetene måtte

innføre unntakstilstand, svarte Budny at det ikke finnes noen radikal fløy i den polske fagorganisasjonen. Det er en samlet bevegelse som står sammen og stiller krav overfor myndighetene. Hvis noen skulle framstilles som radikal, ville dette øke på seg og tilslutt ville hele Solidaritet og forsåvidt hele Polen bli regnet som radikal.

Romana Budny så på økonomiske sanksjoner mot hele Øst-blokken som et viktig pressmiddel i hendene på de vestlige land. En ensidig boikott mot Polen avviste hun derimot som få nyttes. Dette fordi at Polen i et slikt tilfelle kunne få de varene fra vest som landet trengte med et annet land i øst som mellomledd. Handelsboikotten av Øst-blokkene må i følge Budny gjelde all teknologi, men kanalene må holdes åpne når det gjelder mat og humanitær hjelp.

Deadline for neste nr. 23. februar.

Treningstider volleyball

Treningstider volleyball:
Mandag kl. 21.30-22.30 Tromsøhallen, damer/herrer
Tirsdag kl. 15.00-16.30 Gyllenborg, herrer
Onsdag kl. 21.30-22.30 Gyllenborg, damer
Fredag kl. 20.30-22.00 Gyllenborg, damer/herrer
Treningstider fotball:
Kontakt Hans Gundersen, IFF, eller Øvre Breivan A-509

Treningstider judo:
Kontakt Hans p. Saxi, IMR, eller Storskogåsen B-203.

Treningstider Aikido:
Kontakt Ulf Antonsen, IBG, eller Prestvann E-319.

Se ellers oppslag på instituttene. vår adresse er TSI, søndre tollbugt. 7b 9000 Tromsø.